

Strokovni list za povzdigo gostilničarskega obrta.

Glasilo „Zveze gostilničarskih zadrug v Ljubljani“.

List izhaja 20. vsakega meseca.

Za člane v „Zvezi“ včlanjenih zadrug stane list celoletno Din 20.—, polletno Din 10, četrtletno Din 5.—; posamezne številke 2 Din.

Cena inseratom: 1/48 strani D 5.— vključno davck.

Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani, Gosposvetska cesta šte. 16.

Strankam je uredništvo na razpolago vsak dan od 8.—18. ure.

Rokopisi se ne vračajo. Rokopise in objave je pošiljati do 10. vsakega meseca, s tem dnevom se uredništvo zaključ.

Štev. 1.

V Ljubljani, 20. januarja 1927.

Leto XIV.

Vabilo

na

XVIII. redni občni zbor

Zveze gostilničarskih zadrug v Ljubljani

ki se vrši

dne 17. februarja 1927 ob 10. uri v gostilniških prostorih gospoda Fran Kavčiča v Ljubljani (Karlovska cesta) Privoz št. 1

po sledečem dnevnem redu:

1. Pozdrav.
2. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora.
3. Poročilo o delovanju Zveze v preteklem letu.
4. Poročilo o računskem zaključku za leto 1926.
5. Proračun za tekoče leto in sklepanje o kritju proračunjenih stroškov.

6. Sklepanje o korakih, ki jih je podvzeti za preorijentacijo in pobijanje nevzdržnih razmer, zavesenih nad gostilničarsko obrtjo s podrejenjem petijota, ki se rabi za domačo pijačo pod trošarino. Ponekodi s prepovedjo točenja žganih pijač od sobote zvečer do ponedeljka dopoldne. Nadalje se je zavzeti za odpravo točilnih taks ali pa trošarine, za odpravo računskih listkov po gostilnah, za dovoljenje višje mere trošarine proste pijače za delavstvo, za odpravo dovoljenja točenja pijač trgovstvu, skleniti protest proti zahtevanju plačila dijet za pregledovanje gostilničarskih obratov v higijenskem oziru, kakor predpisuje člen 100 pravilnika o gostilnah, zahtevati sosvet v državnem obrtnem ali zanatskem svetu in pritrditi zahtevam po ustanovi lastne gostilniške komore ali zbornice. Se zavzeti za čimprejšnjo izvršitev obrtnegega zakona s posebnim ozirom sprejemljivih določil hotelske, gostilniške in točilne obrti in več raznih nasvetov, predlogov in drugih slučajnosti.

Po pravilih imajo Zadruga pošiljati na vsakih 20 članov Zadruga po enega delegata na zvezin zbor. Skrbite tedaj za polnoštevilen poset delegatov, kajti čim številnejša je skupščina, tem tehtnejši so njeni sklepi.

V naši obrambeni akciji ne smemo zdvojevati, marveč s podvojeno silo podžigati borbenost proti zatiranju in omalovaževanju gostilničarskega stanu.

V Ljubljani, 1. februarja 1927.

Fran Kavčič, predsednik.

Tovariši.

V zadnji številki prošlega leta je Uredništvo in Upravnništvo našega lista objavilo, da je nekaj zadrug že v naprej izjavilo in poročalo Zvezi, da si v bodoče skoro ne upajo točno spraviti skupaj na občnem zboru sklenjenih prispevkov za Zvezo in v tem je zapopadena tudi še naročnina za stanovski list »Gostilničarja«. Ako bi bilo vse naše gostilničarstvo prožeto prave ideje in zavednosti, bi moralo s ponosom zreti na to, da vzdržuje s to malenkostno dajatvijo svojo centralno pisarno, katefe delovanje je eminentne važnosti in bi si moral biti sleherni posameznik v ponosni zavesti, da si vzdržuje s to malenkostjo tudi še svoje stanovsko glasilo, v katerem najde skoraj da v sleherni številki posamezna navodila, razlage in pravne nasvete, katerih je en sam tak spis vreden za njega mnogokrt več kakor 20 krat 20 dinarjev. Ali žalibože, da se sliši največkrat, ko pride kdo v pisarno iskat nasveta in pripomočkov v eni ali drugi nezdodi, in ko se mu reče, saj smo to že v »Gostilničarju« obrazložili, izjavlja, oh saj ga ne berem, nič ne vem, kam preide. Takih pojav je celo med načelniki zadrug samimi. So pa zopet častne izjeme med preprostimi gostilničarji, ki se prihajajo celo zahvaliti za v listu podana pojasnila in navodila. Neprilik, pritožb in opisov o mizernem stanju gostilničarske obrti ne sprejme danes noben politični list, razen ako ga mastno plačaš, pa še tedaj ga priproji tako, da glavne resnice zamolči, ker je dandanes vsa merodajna javnost v mnenju, da so naša tarnanja in pridušanja le fiktivna, da jadikujemo le iz navade in da se gostilničarski stan redi od žuljev drugih. Biti bi moral tedaj ponos vas vseh,

da ste se pod temi skromnimi razmerami z vašo organizacijo pospeli tako daleč, da imate v Zvezi svoj posredovalni organ, ki deluje s prinašanjem Vaših pritožb kot posredovalec na višja in merodajna mesta in ste vsled tega vsaj nekoliko vpoštrevani in da imate poleg tega tudi še svoj organ, ki iznaša javnosti vse očitke o zatiranju, katerega morate prenašati. Vaše članstvo pri Zvezi je prostovoljno. Istotako je tudi borba Zveze s pobijanjem krivičnosti in nereda, ki je dandanes zavesen nad našimi vrstami, prostovoljna in podžgana samo z idealno smotrenostjo, katera podžiga vaše predboritelje, zato menimo, da je vseh vas častna zadeva tudi skrbeti za to, da se v svrhu gojitve in podpore vaših interesov kaže vsaj nekoliko skrbi in zavzema za nadaljni obstoj tako skrbno in idealno negovane organizacije. Organizacije se vpoštrevajo le po svojih delih in v tem pogledu Vam moramo razodeti, da stoji vaša centralna ljubljanska organizacija na prvem mestu, kar so priznali dosedaj že vsi višji merodajni faktorji.

V očigled zelo jalovemu prihajanju letnih prispevkov je bilo v načelstvu sklenjeno, dati na prosto roko, da si strokovni list vsakdo sam aroči ali pa odklanja in razposlata s prvo številko vsem članom zadrug položnice, da naročnino poravnajo, kdor bi ga v gotovem roku ne plačal, se mu pošiljanje ustavi. Za vzdrževanje zvezine pisarne pa naj bi se sklenilo na občnem zboru pobirati poseben prispevek, pa se je naknadno odredilo počakati do občnega zbora, ki se vrši 17. t. m., da pade ondi merodajna odločitev. Težkoč in razburljivosti ne silimo, uredili boste sami, kar veste in znate, da se lahko zmaguje in pa kar je po vsej skromnosti izdatkov neodoljiva dejanska potreba. Kakor se bo napilo, tako se bo izpilo! —

Načelstvo.

Važna odločba.

Že nekolikokrat smo imeli priliko povdarjati in tudi pri tozadevnih pritožbah posameznih članov zadrug narekovali, da za trenutno razveseljevanje z godbo, katerega si došli gostje sami prirede s seboj prinešenimi godbenimi inštrumenti in če pri tem tudi celo malce zaplešejo, gostilničar ni odgovoren za tako kratkočasenje posameznih veselih družb, ki se le za nekaj časa v gostilničarskih lokalih ustavijo in na svoj način z godbo, petjem ali tudi poskakovanjem pozabavajo. V tem smislu je razsodilo tudi leta 1908 dunajsko upravno sodišče, ker gostilničar takih trenutnih pojavov ni sam naročil, pa jih tudi mahoma preprediti ne more, če rajno poseže takoj vmes in pove, da godbe ali plesa ne dovoli, ker zgrda proti veselim ljudem nastopati ne more, lepa beseda pa pri razposajenih veseljakih itak nič ne zaleže. Imeli smo že priliko v enakih slučajih, ko se je gostilničarja kljub temu hotelo kaznovati oziroma zahtevati tozadevnih taks, delati pritožbe, katere smo s podatki

prej navedenih citatov upravnih sodišč podkrepili, a sporočeno nam je bilo, da so finančni organi le kar naprej trdili svoje in nikakor hoteli ugoditi utemeljenim pritožbam. Prišli pa so vendarle drugačni časi in drugi ljudje. Tudi v ljubljanskem mestu imamo v očesih postave gostilničarstvu jako gorke ljudi, ako bo na kilometer daleč slišalo (ne videlo) oko postave hreščati harmoniko iz gostilniškega lokala, že je ovaden obrtnik-gostilničar, da je vzdrževal v tem in tem času, v tej in tej uri godbo, katere ni preje javil in tudi ne plačal takse. In tako se je zgodilo, da je nekega dne, bilo je menda ob času vojaških naborov, neki dobrovoljček s še par drugimi tovariši primarširal v gostilno gospoda R. Š. in potegnil svoj meh, fantje so zavriskali in se zavrteli. Gostilničar seveda, v svesti si dandanašnje resnosti za vsako še tako nedolžno stvarco, je opozoril gospode, da je prepovedano gosti, pa šta nas brigajo Varaždinske toplice, so dejali veseljaki in muzicirali naprej in prepevali. Oko postave seveda, da se izkaže, kako je čuječe tudi še proti tako smešnim prestopkom, je gostilničarja ovadilo in slavna policija je hotela kaznovati moža z vsemi pripadki vred na 86 Din.

Gospodu R. Š. se je pa zdela stvar vseeno predebela in je podal pritožbo na finančno ministrstvo, da tega ne plača, ker ni pri tem ničesar zakrivil, ni niti dovolil igranja, in ako ga dečki niso slušali, se vendar ne more ž njimi začeti radi tega pretepati. In led je prebit. Nedavno tega mu je bila vročeni naslednja odločba:

Ministarstvo financija
Kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca
Generalna direkcija poreza
Takseno Odelenje
Br. 27158/II
4. novembra 1926 god.
u Beogradu.

R. Š. iz Ljubljane izjavio je žalbu protivu presude Policijske direkcije u Ljubljani od 6. avgusta 1925 god. Br. 14091, kojom je osuđen da plati 85 dinara redovne i kasnene takse, kao i takse za osudu što nije platio taksu iz T. Br. 99 za priredženu zabavu na dan 23. juna 1925 godine.

Razmotrivši žalbu i sva odnosna akta Generalna direkcija poreza je našla: da je žalba blagovremeno podnesena jer je presuda žalioocu predata 12. avgusta 1925 godine, a žalba je primljena 20. avgusta 1925 godine, da se iz akta ovog predmeta vidi, da žalilac nije priredio nikakve zabave niti je njegovim odobrenjem održata muzika, za koju bi se imala platiti taksa iz T. Br 99 taksene tarife već je slučajano našao jedan gost sa harmonikom i počeo da svora, što je žalilac odmah i zabranio.

Prema ovome ima se ova presuda kao na zakonu ne osnovana poništiti, a žalilac krivične odgovornosti po ovom predmetu osloboditi.

Na osnovu izločenog i člana 23 zak. o taksama o Drž. Taksama i pristojbama

iz T. Br 99 taksene tarife u vezi čl. 102 pravilnika.

Generalna direkcija poreza.

Rešava:

da se presuda Policijske Direkcije u Ljubljani od 6. avgusta Br. 14091 kao na zakonu ne osnovana poništi, a žalilac krivične odgovornosti po ovom predmetu oslobodi.

Ovim rešenjem izvestiti Policijsku direkciju u Ljubljani i žalioca.

Generalna direkcija,
za načelnika

L. S. Podpis:

Tako moramo tedaj z zadovoljstvom konstatirati, da se je vendarle našla na merodajnih mestih pošteno misleča oseba z jasno razsodnostjo, ki ne rije z glavotja v en dan brez vpoštrevanja vsakih okolnosti, kakor se to pri naših lokalnih oblastih, koje so bolj papeške kakor papež sam — le prepogostokrat zgodi. S tem nam je, cenjeni tovariši, podana enkrat za vselej vsa možnost, da v danih slučajih, če se katerikrat prigodi, da si take dobrovoljne družbe medsebojno za krajšo dobo kratijo čas z muziciranjem in ako jih gostilničar opozori, da godba in ples ni dovoljen, a tega posvarila in prepovedi ne slušao, in če bi se zopet komu zljubilo zaradi takih trenutnih medsebojnih razveseljevanj ovajati gostilničarja, podati vsakokrat proti naloženi globi pritožbo in se sklicevati na gorenjo odločbo.

Opozarijamo pa pri tej priliki tudi še na člen 56, točka 3, pravilnika o gostilnah, ki pravi: Če pa bi bilo nemogoče izpolniti odredbo prvega odstavka tega člena, t. j. pravočasno prijaviti veselico ali glasbeno prireditev, jo mora prijaviti lastnik obratovalnice naslednji dan do dvanastih ter plačati vse predpisane takse. To je potrebno vedeti ob takih slučajih, kadar bi se prijavila kaka družba že tako pozno, da si gostilničar ni mogel preskrbeti tozadevnih licenc, da jih lahko sprejme proti temu, da v naprej založijo ali naknadno plačajo dotične pristojbine in se s tem obvaruje vsakršnih zlih posledic ali kazni.

Zadružne zadeve.

Glede pristojbin in taks obrtnih zadrug in gremijev nam je poslal g. veliki župan ljubljanske oblasti naslednjo odločbo, katero zadružnim funkcionarjem v vednost priobčujemo:

Večina obrtnih zadrug in trgovskih gremijev je v povojnih letih zvišala svoje redne pristojbine do take višine, da se jih ne more več odobravati, ker se ž njimi v mnogih slučajih obtežuje ali celo onemogoča nastop samostojnega obrta. Posebno velja to glede inkorporacijske pristojbine

Vzroki pretiranega zvišanja so različni. Predvsem naj se z višjimi pristojbinami krijejo z intenzivnejšim delom združeni večji izdatki in ovira prijavljenje novih obrtov in doseljevanje konkurentov, posebno inozemskih. Pri tem se v nekatereh trgovskih gremijih po kategorijah in

legi trgovin, v drugih po obsegu dela različna, katera sama znaša po več tisoč dinarjev. V posameznih slučajih je videti, da je zvišanje pristojbin prilagodeno čisto osebnim interesom na občnem zboru, na katerem se je sklepalo o zvišanju, slučajno prisotnih združnih članov.

Ker se je zvišanje pristojbin vršilo iz tako različnih vidikov, je naravno, da so se pristojbine določale zelo neenotno, kar otežkoča odobritev sprememb v pravilih.

Naše valutne razmere so še dokaj konsolidarne, dotok naraščaja je znatno padel, predvsem v trgovski stroki. Inozemskega podjetnika se po zakonitih določilih in sklenjenih trgovskih pogodbah ne sme težje obremeniti nego domačina, čim se je inozemec pripustil k obratovanju v naši državi. Vsled tega je potrebno, da se uredi tudi določanje združnih pristojbin po kolikor možno enotnih načelih.

Popolne enotnosti v tem pogledu sicer še ni lahko uvesti, a taka tudi v predvojnih mirnodobnih razmerah ni bila uvedena. Treba se je namreč pri določanju pristojbin vsekakor ozirati na naše zelo različne pridobitne razmere v poedinih strokah in krajih. Posebno velja to za tiste zadrage in gremije, ki obsegajo večje okoliše s popolnoma različnimi gospodarskimi prilikami (mesto — dežela) in stroke ali kategorije strok, pri katerih obstojajo bistveno različne pridobitne razmere že z ozirom na vloženi kapital in način izvrševanja obrta (delniška družba, branjarija, hotel, krčma, trgovina na debelo, na drobno, stalni lokal-stojnica) in so te razlike vidne že ob prijavi obrta, oziroma prošnji za koncesijo.

Zaradi tega je umestno, da se pri določanju pristojbin, posebnost in korporacijske pristojbine, za prehodno dobo tudi še v bodoče v gotovih mejah daje združnim in gremijskim zborom svoboda in tudi v eni in isti organizaciji pripušča primerno razlikovanje med strokami in eventualno tudi kategorijami strok. Vendar pa le tedaj, če je taka diferenciacija utemeljena v različnih gospodarskih in pridobitnih prilikah, in pod pogojem, da se pri tem stroke oziroma kategorije strok, za katere veljajo različne pristojbine, navedejo imenoma oziroma po krajih ali pa drug način označijo nedvoumno že pri določitvi pristojbin v pravilih samih. Splošna določba, da velja gotova pristojbina za večja, druga pa za manjša podjetja, za veletrgovine oziroma za srednje in male trgovine itd., je nedopustna. Enako se ne bi moglo odobravati razlikovanje med protokoliranimi podjetji, ker obveznost protokolacije običajno ob prijavi obrta, ko se mora plačati združna korporacijska pristojbina, še ni podana, pozneje pa se doplačilo na to pristojbino po zakonu ne sme več zahtevati.

Da se doseže čim večja enotnost pristojbin v obrtnih zadrugah in trgovskih gremijskih, jih je v bodoče določati po zgoraj obrazloženem načelu, toda ne preko sledeče najvišje izmere:

A. Inkorporacijska pristojbina:

1. Za trgovske obrate:

	pravi trgovci	mali trgovci
	Din	Din
a) v Ljubljani do	1500	500
b) v ostalih mestih in trgih do	1000	300
c) v ostalih krajih do	500	200

Med male obrte (male trgovce) štejejo branjarije, kramarije, prodajalne slaščic, zelenjave, devocijonalij, stojničarji in v obče vsi oni trgovski obrti, kateri po splošno znani ali krajevno običajni trgovski praksi navadno poslujejo v malem obsegu. V pravilih se morajo v slučajih takega razlikovanja poimensko naštetih vse v dotičnem okolišu že obstoječe vrste takih malih obratov ali vsaj večina takih obratov s pristavkom in podobni, ki velja za ostale tem slične male obrate.

Do iste izmere in z analogno diferenciacijo si lahko določajo inkorporacijske pristojbine tudi gostilničarske zadrage.

2. za ostale stroke:

a) v Ljubljani do	Din 500
b) v ostalih krajih do	„ 300

B. Ostale redne pristojbine.

1. vajeniška vpisnina do	50	20
2. oprostilna do	80	40
3. preizkuševalna taksa:	80	40
a) za vtjenca do	—	40
b) za pomočnike	—	60

Preizkuševalno takso za vajence je plačati v slučajih, če vajenec o priliki oprostitve (ob poteku učne dobe) dela pomočniško preizkušnjo, takso za pomočnika, pa če to preizkušnjo dela pozneje, tekem svoje pomočniške zaposlenosti.

Višjih pristojbin, nego so tu navedene, v bodoče ni določati, prepuščam pa posameznim zadrugam in gremijem, da podane smernice v gornjem okviru pri krojijo svojim krajevnim razmeram in potrebam.

Vse ostale okolnosti, katere morebiti opravičujejo različno obremenitev združnih (gremijskih) članov, kakor obseg obrata, višina obratnega kapitala, število zaposlenega osebja, itd. katere v momentu inkorporacije običajno še niso znane, se lahko vpošteva pri izmeri članskih letnih doklad, za katere ni potrebno oblastveno odobrenje.

O tem obvestite vse obrtne zadrage in trgovske gremije tamkajšnjega področja.

Za velikega župana
načelnik:
Kremenšek, s. r.

Stanovske zadeve.

Veliki župan ljubljanske oblasti nam pošilja naslednji dopis z naročilom, da o njem informiramo vse članstvo tudi gostilničarske obrti. Odredba se nanaša na to, ker se opaža, da delujejo mnogi gospodarji s prekomernim številom vajencev brez vsacih pomočnikov.

O. br. 1192/4.

Za določanje števila vajencev, ki jih sme zaposlovati podjetnik, predlaga zbornica za trgovino obrt in industrijo v Ljubljani po zaslišanju trgovskih in obrtnih organizacij in na podlagi sklepov trgovskega in obrtnega odseka naslednje smernice:

1. Trgovec sme imeti enega vajenca in na vsaka dva pomočnika še po enega vajenca več, skupno pa ne nad 3 vajence.

2. Obrtniški podjetnik sme zaposlovati dva in na vsaka dva pomočnika po enega vajenca več.

Predlagane enotne smernice za določitev številčnega razmerja vajencev bi na eni strani ustrezale namenu, zagotoviti vajencu primerno strokovno izobrazbo, preprečiti prekomerno izkoriščanje vajencev kot cene brezplačne delovne moči ter regulirati dotok naraščaja v poedine stroke, na drugi strani pa bi še vedno omogočale, da se številčno razmerje prilagodi potrebam pedinih strok.

Sedanja določila v združnih pravilih glede števila vajencev so jako različna in to celo pri zadrugah ene in iste stroke. Potrebno je, da se uvede v pravila zadržug v tem pogledu enotnost.

Predlagano številčno razmerje vajencev bi tudi uspešno onemogočalo vsako prekomerno izkoriščanje vajencev, kakoršno se je doslej dogajalo le prepogosto. Statistika kaže, da imajo nekateri mojstri po 3, 4 in celo po 8 vajencev brez pomočnikov, ali pa poleg nekaterih pomočnikov nerazmerno veliko vajencev, ki jih ne morejo nadzorovati. V takih primerih se vajenec vporablja le v nekatera povsem podrejena dela in zato nima prilike, da se uri v vseh ali vsaj v večini del dotične stroke. Ker dejansko nadomešča le navedenega, neusposobljenega delavca in to za čas vse svoje učne dobe, po končanem uku ne dobi primerne mesta kot pomočnik. Posledica je brezposelnost in velika nadštevilnost neusposobljenega naraščaja.

Končno je z uvodoma označenimi smernicami ustvarjena možnost, da se prepreči nezdrava nadštevilnost trgovskega in obrtniškega naraščaja. Statistika kaže, da je pri okroglo 10.000 trgovskih in nad 20.000 obrtniških obratih danes vajencev trgovske stroke 1400 in raznih obrtniških strok nad 12.000. Povsod se čujejo pritožbe, da so poedine stroke prenatrane. Naraščanje števila naraščaja preti povzročiti že v nekaj letih veliko nadštevilnost in občutno brezposelnost tako izučenih pomožnih moči, kakor tudi samostojnih obrtnikov. Ta nadštevilnost bi še ne bila nezdrava, ako bi bil naraščaj strokovno dobro usposobljen. V tem slučaju bi celo ugodno vplivala na dviganje strokovnega nivoja poedinih obrtnih in trgovskih panog, dajala trgovini in obrti podjetnost, agilnost in odpornost. Ker se vzgaja sedaj preveč vajencev, trpi zato njihova strokovna vzgoja. Posledica bo, da bo kvaliteta nadštevilnega trgovstva in obrtnišstva slaba. Nadštevilnost kvalitativno slabega trgov-

stva in obrtništa pa ubija z nezdravo številčno konkurenco uspešen gospodarski razvoj prizadetih strok ter slabi odpornost trgovin in obrti v gospodarskih krizah in boju proti inozemski konkurenci.

Iz teh razlogov si osvoji predlagane smernice s pristavkom, da ostane določanje številčnega razmerja vajencev pri poedinih strokah še nadalje prepuščeno preudarkom pristojnih zadrug in gremijev, toda le v označenih mejah, in da ne bodem odobril v bodoče nobene določbe pravil, ki bi segale preko tu označenega najvišjega dopustnega merila. Zadruga, ki imajo sedaj v svojih pravilih v tem oziru drugačna določila, so dolžne, da jih čimprej prilagodijo gornjim smernicam.

O tem je obvestiti vse obrtne zadruge in trgovske gremije tam, okoliša. Istočasno jih je opozoriti, da spada skrb za dobro vzgojo obrtniškega naraščaja med najvažnejše naloge obrtnih zadrug. Vsled tega so dolžne, da posvečajo vajeništvu vso pozornost in vestno kontrolirajo pravilno številčno razmerje zaposlenih vajencev, kakor je določeno v pravilih. S strogim izvajanjem obrtnih predpisov (posebno §§ 98—99 obrt. r.) in združnih (gremijalnih) pravil se bodo gotovo dali odpraviti mnogi nedostaki. Zadruga, ki zanemarjajo zakonito dolžnost nadziranja vajeniške vzgoje, hudo grešijo zoper interese svojih članov in zaposlenih vajencev kakor tudi zoper interese naroda in države.

Prvostopna nadzorstvena oblastva pa opozarjam, da združne organizacije v tem čim izdatnejše podpirajo zoper tiste, ki svojo nalogo, naštetu v § 114 obrt. r., posebno glede vajeništva, zanemarjajo, pa uporabljajo vsa v § 127 obrtnega reda dopustna sredstva.

Mnoge zadruge so imele že dosedaj povsem ustrezajoče določbe v svojih pravilih, ki pa se radi nezadostnega nadzorstva niso vedno izvajale. Zato se mora ukreniti vse potrebno, da se bodo določila združnih pravil glede dopustnega števila vajencev tudi strogo izvajala.

Za velikega župana — načelnik:

Kremenšek s. r.

Raznoterosti.

Za red v prometni službi.

Prometni minister brig. general Svetislav Miroslavljević je ob priliki prevzema resorta saobračaja dostavil vsem zbornicam dopis sledeče vsebine:

»Ob prevzemu uprave resora ministristva saobračaja smatram poleg ostalega za svojo prvo dolžnost, da v najkrajšem času uvedem v splošnem red v prometni službi. Za izvedbo tega načela so osnovni predpogoji: povzdiga avtoritete oblasti, upeljava discipline pri osebju glede izvrševanja poslov in povzdiga morale pri celokupnem personalu. Izdal sem tozadevno že potrebne naredbe in upam, da bodo dosegle svoj uspeh. Da pa bi se v tem prizadevanju dosegel čim izdatnejši rezultat, a na drugi strani, da bi se slabi

nameščenci ne krifi nadalje med dobrim osebjem ter da ne bi bilo dobro osebje po krivici na slabem glasu radi zlorab slabega osebja, bom storil vse, kar bo v moji moči in bom na najenergičnejši način preganjal vsako zlorabo, dokler se mi ne posreči upeljati splošni red.

Zato se obračam na zbornico s prošnjo, da me tudi ona pri tem mojem prizadevanju podpira. Ta pomoč bi obstajala v tem, da sporoči moje želje vsem gospodarskim organizacijam svojih interesentov ter jih pozove, da vse nepravilnosti in zlorabe, kakršnega si bodi značaja, ki jih vrši kak nastavljenec v prometni službi, preko zbornice sporočijo mojemu ministristvu. Da bi se moglo tozadevne pritožbe vzeti v pretres in z njimi doseči željeni cilj, je potrebno, da so vsi podatki točni, precizni in konkretni ter da je točno naveden dan, kraj in predmet ter oseba ali instanca, proti kateri se pritožujejo. Za čim uspešnejšo preiskavo je treba navesti tudi priče, v kolikor obstojajo. Preiskava se bo v vsakem takem konkretnem primeru izvršila hitro ter se bo rezultat naznanil trgovski zbornici. Minister se nadeja, da bo taka podpora od strani gospodarskih krogov dosegla poln uspeh.»

Na podlagi gornjega poziva je naša Zbornica za trgovino, obrt in industrijo prosila potom okrožnice Zvezo industrijcev, Zvezo obrtnih zadrug in vse gremije, da ji čim preje sporočijo, ali in v koliko se čujejo v krogu interesentov pritožbe proti postopanju posameznih železniških organov odnosno železniške uprave na škodo gospodarskih krogov, da zamore zbornica izdejstvovati pri ministristvu potrebno remediuro.

Pritožbe bi bilo razporediti: I. na pritožbe proti razmeram v potniškem prometu in II. v blagovnem in sicer: a) glede trajanja prevoza, b) glede poškodb blaga pri prevozu, c) glede razlik v teži in primanjkljaju blaga, d) glede poškodb blaga pri prevozu, e) glede razlik v teži in primanjkljaju blaga, d) glede skladiščne službe, e) glede reklamacijske službe in povračila vozarin ter končno III. glede dobav železniški upravi in izplačila pogodbenih vsot.

Brezdvomno bodo posamezniki in organizacije to priliko v interesu ureditve naše prometne mizerije dobro izkoristili. Seveda mora biti vsaka pritožba utemeljena, opremljena s točnimi podatki, ker

je zbornica sicer niti ne bo mogla predložiti g. ministru, ki je z gornjim dopisom najlepše dokazal, da ima resno voljo sanirati prometno službo.

Zveza gostilničarskih zadrug v gori navedeni zadevi ni prejela nikake okrožnice v svrhu podaje tozadevnega mnenja, kar obžalujemo, ker bi bili v zadostnem položaju podati marsikako željo za odpravo sedanjih še vedno nekoliko povojnih razmer na železnicah. Znano je, kako nesramno so postopali v povojnih časih razni činitelji na železniških postajah pri oddajah in prejemanju tovorov. Namenoma se je zapostavljalo blago ne le več dni, da, včasih celo tedne ni šlo nikamor, če se ni mazalo ne le koles, temveč tudi umazanih rok vseh činiteljev od premikača do zadnjega pometača. Ako je bila pošiljatev vagonka, se je izrinilo vagon na najskrajnejši mrtvi tir na odprtem prostoru, kakor bi se hotel oreči: barabe in lumpje, zdaj pa le! Še pred kratkem je doživel pisec teh vrst slučaj, da se je celi dan tarnalo po kolodvoru za vagonom vina, za katerega se je dobro vedelo, da mora biti že na postaji in končno se ga je vendarle posrečilo najti daleč tam na najskrajnejšem tiru odprtega polja. Od kod pridejo sodi z zrahljanimi obroči, pod njimi navrtani in zopet s klcem zabiti. S pločevino obite vehe se lepo odkrijejo, veha navrta, par 10 litrov pokrade in nato zopet s klcem zabije in pločevina nazaj pritrdi. Takih veh lahko pokaže marsikateri vinotržec ali gostilničar kot korpus delikti nekaj števila in še dandanes ni mnogo bolje. Ako želiš, da gre blago izpod nog, da se ti ne bo že v železniških skladiščih znatno osušilo, se moraš priporočevati od prvega do zadnjega in stiskati roko enemu za drugim seveda tako, da ga kakov izdatnejši metulj pošegeta na dlani. To so v očigled velikanskim prevoznim železniškim stroškom ali tarifom zelo občutni postranski stroški, ki obremenjujejo blago. Zato bi bilo prav umestno poleg tablic na kolodvorih »kalditi prepovedano« izpopolniti iste, da je tudi podkupovanje in davanje napitnine železniškemu osebju prepovedano. Ako je kaj reda, discipline in ne zlorabe na železnicah, mora tudi brez šmiranja razen koles, vse točno funkcionirati. Pozdravljamo gospoda generala in želimo, da bi vodil ta rešort do popolnega izčiščenja tega okajenega ozračja.

Telefon 747. Vsakovrstno, izborno, pristno in ceno Telefon 747

VINO

je mogoče kupiti na debelo le pri

Centralni vinarni d. d.

Ljubljana - Sp. Šiška, Frankopanska ulica 11.

Za odpravo davka na poslovni promet.

V četrtek popoldne se je vršil na poziv Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani zbor zastopnikov slovenskih gospodarskih in stanovskih zastopstev in je razpravljalo o vprašanju, katere korake je treba storiti za odpravo davka na poslovni promet. Zborovanje je vodil zbornični tajnik dr. Fran Windischer, ki je pozdravil došle zastopnike. Udeležene so bile sledeče organizacije: Zveza industrijcev, Zveza trgovskih gremijev, Zveza obrtnih zadrug v Celju in v Ljubljani, Zadruga zveza v Ljubljani, Trgovsko društvo »Merkur« za Slovenijo v Ljubljani, Obrtniško društvo v Ljubljani, Zdravniška zbornica, Inženjerska zbornica, Gremij trgovcev v Ljubljani, Odvetniška in notarska zbornica pa sta dali svoje pritrldilo za nameravano akcijo. Imenom zbornice je podal uvodno poročilo dr. Fran Windischer in predložil v markantnih potezal vprašanje davka na poslovni promet v naši državi.

Davek na poslovni promet smo dobili v naši državi ob času, ko je po prevratu v dobi denarne negotovosti vladala živahna konjunktura. Izredne gospodarske prilike so tedaj obstojale. V novi državi je bila uprava, splošna kakor finančna, stoprav za silo urejena. V državnih finančah ni bilo pravega pregleda in ne potrebnega reda, pa je sredi cvetoče, resnične in dozdevne konjunkturo manjkalo državi dohodkov. Finančna uprava je kazala še malo enotnosti, pa smo že tiste čase dobili kot prvi glasnik takozvanega izenačenja davkov davek na poslovni promet. Naša dedščina iz stare države nam je dala izčrpen davčni sistem in izvežban uradniški aparat. Tako pa smo bili z novim davkom na poslovni promet kakor pozneje z invalidskim davkom pri nas pravzaprav dvakrat zadeti. Davek na poslovni promet je bil uveden pri nas kot prehodna mera in davek za silo. Imeli so v mislih samo začasno breme. Novi davek je bil mišljen tako, da pravi obremenjenec po tem davku ne bi bil kupčijski svet, marveč da je po bistvu tega davka prodajalcu mogoče preložiti to breme na kupovalce in potrošnike. Osnovna ta misel je mogla tedaj pač prihajati do veljave, ker so bile kupčije in je promet še šepal, pa je bilo trajno dovolj živahnega povpraševanja za robo. Prilike so se pa kmalu premenile. Poslavljal se je inflacijska konjunktura, pa je bila ob urejenem prometu v blagovni kupčiji kmalu ponudba nad povpraševanjem. Kupčije so zastajale. V tako izpremenjenih razmerah smo se že leta 1924 prvič oglašili v zbornici z zahtevo po odpravi tega davka. Vodilo nas je tedaj prepričanje, da se je položaj docela izpremenil in da so odpadli nagibi in vzroki, merodajni za uvedbo tega davka, pa da je osobito za trgovca in producenta odpadla po zakonodajalcu predvidena mogočnost prelagati ta davek vsaj deloma na druga ramena potom vkalkuliranja. Davek na poslovni promet je sedaj v normalnih prilikah do-

kaj brutalna obremenitev, ki reže vse po eni meri brez obzira, ali je kupčija dobra ali slaba. Neprilagodljiv je individualnim razmeram, pa v sedanjih razmerah posebno občutno prizadeva vse stroke, osobito pa one s tako ostro konkurenco, kakor je v številno zastopani živilski stroki v najširšem pomenu besede. Danes je doba živahne konjunktore daleč za nami. Otožnost je legla na celo gospodarstvo, pa ni več razloga in predpogojev, da ostane še nadalje v veljavi ta davek, ki v naši državi nikdar ni izpolnil obetani, ki so bila stavljena vanj. Vpoštevajoč današnje prilike smatramo, da je čas, da ponovimo z glasnim povdarkom svojo zahtevo po odpravi te neprimerne, poslovnim krogom neljube in odurne dajatve. Davek na poslovni promet je izgubil svojo raison d'être, postal obsolenten, to tembolj, ker se bliža čas, ko pridemo do uvedbe novega sistema neposrednih davkov, ki prinaša prav za poslovni svet v naših krajih znatno občutnejšo obremenitev zategadelj, ker dobe kot nadomestilo sedanje kontingentirane pridobnine nov obrtni davek na podjetja in poklice. Razlogi in prilike, merodajni svojčas za uvedbo davka na poslovni promet, ne obstoje več, pa je utemeljena in upravičena zahteva, da finančna uprava odpravi tudi davek sam, ki je ob času trde gospodarske krize postal nezmagljiv in neznosljiv.

Na temelju tega poročila se je razvila živahna razprava, v katero so posegli zlasti gg. Ivan Mohorič v imenu Zveze trgovskih gremijev, nadalje v imenu Zveze industrijcev g. dr. A. Golia, v imenu Zveze obrtnik zadrug predsednik g. E. Franchetti, v imenu Zveze gostilničarskih zadrug v Celju g. F. Petschuch, v imenu Zveze gostilničarskih zadrug v Ljubljani g. F. Krapež, g. inž. Milan Šuklje v imenu Inženjerske komore, g. dr. M. Rus v imenu Zdravniške zbornice in g. dr. A. Milavec v imenu Zadruga zveze v Ljubljani, so izrekli soglasje za tako akcijo.

Po zaključenem razgovoru je bila prečitana in soglasno sprejeta naslednja resolucija:

»Davek na poslovni promet so uvedli v naši državi kmalu po ujedinenju. Ob času, ko prilike niso bile urejene in je nedostajalo enotnosti v poslovanju finančnih oblasti. Zamišljen kot začasen davek naj bi davek na poslovni promet po oficijelnih zatrdilih pripomogel državni upravi iz začetnih finančnih težav kot prehodna in provizorna dajatev do časov normaliziranja in stabilizacije. Veljavnost tega davka začenja v inflacijski dobi, v živahnih časih resnične ali navidezne konjunktore in je zasnovan na načelu, da vkalkuliran v ceno prihajaj od posredovalca ter prodajalca in producenta na kupca in odjemalca. V dobi slabega prometa in živahnega povpraševanja po robi je osnovno načelo vkalkuliranja in prevalitve moglo še prihajati praktično do veljave in do izraza. Ko pa so z inflacijo izginile posledice te dobe ter je čazela doba nor-

malnih in ustaljenih prilik, so odpadli razlogi in predpogoji za nadaljno obstajanje tega okornega in individualnim prilikam neprilagodljivega davka, pa je v dobi trde in dolgotrajne gospodarske krize, ko najboljša podjetja ob splošnem mrtvilu v kupčiji samo s težavo zdržujejo obrate, upravičena in utemeljena zahteva, da državna finančna uprava odpravi čimprej davek na poslovni promet, ki je v že obstoječih gospodarskih prilikah izgubil svojo utemeljitev. V današnji dobi ljute in trdovratne gospodarske krize smatramo gospodarske korporacije in organizacije za umestno, da ponove z vso odločnostjo in z vsem povdarkom zahtevo po odpravi davka na poslovni promet. Ta postulat je Zbornica za trgovino, obrt in industrijo prvič postavila že pred več leti, ko je začel prehod iz inflacijske dobe v normalne prilike. Davek na poslovni promet predstavlja danes poleg osebne dohodnine in pridobnine, občne in posebne pridobnine, še posebno nadobremenitev produkcije, trgovine in dela in je upravičena zahteva, da izgine v sedanjih trdih časih normalnih prilik ta preostanek inflacijske dobe takoj, vsaj pa z uvedbo novega sistema direktnih davkov, ki napoveduje našim poslovnim krogom znatno občutnejšo obremenitev po davku na podjetja, obrti in poklice.«

Davek na poslovni promet.

Na drugem mestu poročamo o akciji Zbornice za trgovino, obrt in industrijo, da se pobiranje davka na poslovni promet ukine. Ob tej priliki bodo zanimali gospodarske kroge številke o donosu davka na poslovni promet. Ob uveljavljenju si je država od tega davka obetala velike dohodke. V proračunu za 1920/1921 je predvidevala donos s 400 milijoni Din. Spričo slabega uspeha pa je donos ocenila v proračunu za 1924/1925 na 200 milijonov, in šele v proračunu 1926/1927 je ocenila zopet dvignila na 220 milijonov Din. Dejanski donos je daleko zaostal za pričakovanji. Pobralo se je davka na poslovni promet v naši državi:

v letu 1921	42,768.531 Din
v letu 1922	97,209.902 Din
v letu 1923	165,090.478 Din
v letu 1924	191,461.729 Din
v letu 1925	220,729.483 Din
od 1. I.—31. IX. 1926	122,331.323 Din
skupaj	839,591.446 Din

Od te celokupne vsote je plačala

Slovenija	183,249.876 Din
Dalmacija	29,867.840 Din
Hrvatska in Slavonija	223,288.828 Din
Vojvodina	160,860.409 Din
Bosna in Hercegovina	94,418.222 Din
Srbija in Črnagora	147,906.271 Din

Opozorilo. Pozivno na javen oklic mestnega magistrata ljubljanskega z dne 12. jan. 1927, s katerim se pozivlja na prijavljanja, kdor misli subskribirati deleže za 30 milijonske občinske zadolžnice, to je 6% obligacijsko gradbeno posojilo, naj to brez odloga prijavi Mestnemu knjigovodstvu, opozarja z ozirom na važnost te stavbene zadeve za vsestranske gospodarstvene in obrtniške panoge. Zadruga ljubljanskih gostilničarjev svoje člane, da se vsakteri po možnosti udeleži podpisovanja tega posojila in to svojo odločitev prijavi mestnemu knjigovodstvu. Čim šte-

vilnejša bo udeležba na podpisovanju železov, tem sigurnejše bo računati, da se ne bode iskalo v to namenjenih denarnih redstev pri trošarini in drugih davščinah, ki so v zvezi s hotelsko in gostilničarsko obrtjo.

Znižanje voznin za obiskovalce gostilničarske razstave v Gradcu. Generalno ravnateljstvo avstrijskih zveznih železnic je obvestilo vodstvo III. avstrijske strokovne razstave za gostilničarsko, hotelsko in kavarniško obrt, kakor tudi za tujski promet v Gradcu dne 30. aprila do 8. maja 1927, da se vsem obiskovalcem razstave dovoli 25% znižanje voznine na vseh progah avstrijskih zveznih železnic, dalje na vseh progah železnic Graz-Köflach, na vseh lokalnih železnicah, ki jih oskrbujejo zvezne železnice. — Znižana voznina velja za vse razrede in vrste vlakov razen luksuznih in ekspresnih. Pogoji

za te prednosti je pošel vstopnice iz predprodaje, katera povlaščuje k poljubnemu večkratnemu obisku razstave tekom dneva. Pri nastopu potovanja v Gradec se mora pri blagajni za vozne karte žigosati. Vstopnica, katera stane S 2.—, se dobiva v predprodaji od 30. jan. v vseh tu- in inozemskih potovalnih pisarnah. Pri nastopu potovanja v Gradec je kupiti 1½ vozne karte v Gradec; ta karta velja za vožnjo tja in nazaj. Vožnja do Gradca se lahko nastopi dne 27. aprila, povratna vožnja je dovoljena do 11. maja. Vožnja prekiniti je dovoljeno. — Višje razrede in brzovlake (če se od začetka niso rabili), je dovoljeno rabiti proti doplačilu glasom tarife. Dovoljeno je tudi proti doplačilu glasom tarife, poslužiti se višjih razredov in brzovlakov. Za blago, ki je bilo na razstavi, velja 50% znižanje pri povratni vožnji.

Mesne izdelke in prekajeno meso

vseh vrst, najboljše kakovosti
praški način izdelave priporoča
Centralna vnovčevalnica
tvornica mesnih izdelkov,
Ljubljana
Dolenjska cesta 23. Zeleni hrib.
Telefon 164.
Dnevno sveži izdelki
Nizke cene. Točna postrežba

Jedilno orodje

navadno in alpaca, voščeno platno za namize, šifone, klote, čipke, vezenino, razne tapetniške žnore, modno in toaletno blago, se kupi najugodneje le pri:

Josip Petelinc, Ljubljana

blizu Prešernovega spomenika ob vodi.

Zaloga stekla, porcelana in svetilk

FR. KOLLMANN, Ljubljana

dovoli gostilničarjem in kavarnarjem pri večji naročbi izdatno znižane cene.

Vinska trgovina in restavracija

Peter Stepič, Sp. Siška 256.

priporoča p. n. gostilničarjem svojo veliko zalogo zajamčeno naravnih vin iz dolenjskih, gorških, istrskih in štajerskih vinskih gorc. Telef. št. 262.

I. slovenska tovarna mineralnih voda, sodavice itd.

Ljubljana, Slomškova ulica št. 27

priporoča:

sodavice, pokalico, naravni malinov in citronov sok, nadalje izborne sadne pijače v patentnih steklenicah: jagodovo, nektar, kristalno citronado, jabolčni biser.

Gostilničarji, podpirajte lastno podjetje!

Raznovrstno mineralno vodo

kakor:

Rogaški Tempel vrelec,
" Styria vrelec,
" Donati vrelec,
Radinski zdravilni vrelec,
Giesshübelsko slatino,
Preblausko slatino
Gleichenberški Emin vrelec,
Gleichenberški Konstantin vrelec,
Karlovarski mlinski vrelec,
Nieder Selters,
Franc Jožefovo grenko vodo,
Hunyadi Janos grenko vodo,
Gubersko srebrenico

priporoča:

A. Šarabon, Ljubljana.

veletrgovina specerijskega blaga in glavna zaloga domačih in inozemskih mineralnih voda.

Ceniki na razpolago!

V zalogi je tudi najboljša francoska galerta za čiščenje vina po zelo nizki ceni.

Dobra vina, domačo šunko, salame in kranjske klobase priporoča gostilna

Ivan Bricelj

v Štepanji vasi Na Planirju.

Priporoča se najstarejša slovenska pekarska in ličarska delavnica

Jvan Bricelj Dunajska cesta 16

Delo solidno. Cene zmerne.

Strokovna izvršitev gost. stolov in miz.

Z vsemi v špecerijsko in delikatesno stroko spadajočimi potrebčinami, kakor tudi z vseh vrst namiznimi in buteljskimi vini postreže gostilničarjem najceneje in najsolidneje trdka

T. MENCINGER, Ljubljana, vogal Sv. Petra ceste in Resljeve ceste.

Veleprazarna za kavo z električnim obratom.

Zaloga mineralnih vod.

Delniška pivovarna Laško

priporoča svoje

marčno pivo

eksportni ležak

temno Porter-pivo

GARJE

srab, kraste, lišaje odstranjuje pri človeku in živalih **Naftol-mazilo**, ki je brez duha in ne maže perila — 1 lonček za eno osebo po pošti 7 Din pri

TRNKOCZY, lekarna,
Ljubljana Slovenija.

Posredovalnica za službe

gostilničarske zadrage v Ljubljani
Gospodarska cesta šte. 16

**posreduje brezplačno
za vse službe liščoče**

: v gostilničarskem obrtu :
Gospodarji iz Ljubljane plačajo 1 Din,
z dežele 4 Din.

Tovariši gostilničarji! Poslužite se te ugodne prilike!

ZAMAŠKE

vseh vrst

o d d a j a

Ljubljanska industrija
probkovih zamaškov

JELAČIN & KOMP.

L J U B L J A N A.

AUGUST AGNOLA

L J U B L J A N A
Dunajska cesta 13.

ZALOGA RAZNOVRSTNEGA
NAMIZJA ZA GOSTILNE,
HOTELE IN KAVARNE

Jakob Zalaznik

pekarija, slaščičarna in
kavarna

Starl trg 21

se priporoča sl. občinstvu
posebno z dežele

na zajutrak.

SODE

vseh velikosti za vino, žganje, olje, med in mast, a osobito izdelujem sode za transportiranje vina, kakor tudi za hrambo; vse solidna in trpežna izdelava. — Nadalje sprejemam vsa v to stroko spadajoča popravila po najnižjih cenah. Zaloga sodov ter sodarskega lesa. Cene zmerne. Točna postrežba. — Solidno delo.

Franjo Repič

sodarski mojster v Ljubljani, Trnovo,
Kolezijska ulica šte. 18.

Tovariši, podpirajte tvrdke, ki inserirajo v listu.

Svojim znancem napravite veselje

s primernim darilom in to je le mogoče, če se iste kupi pri tvrdki

JOSIP PEZELINC, LJUBLJANA

ki ima veliko zalogo jedilnega orodja, žepnih robcev, rokavic, nogavic, pletenine, srajce za gospode, toaletne potrebščine, samoveznice, angleške šifone, fine klote, vezenino, čipke, torbice, nahrbtnike, palice in še veliko, veliko drugih lepih in potrebnih stvari po znatno znižani ceni.

Na veliko in malo!

Na veliko in malo!

Motna vina čistiti in trpka ter prekisla omiliti je zelo enostavno!

V zalogi imamo specijelno francosko želatino „LAINÉ“ tvrdke Clermont & Quigaard, Paris. K vsaki pošiljki pridenemo točno navodilo. Zahtevajte cene!

Glavna zaloga:

Drogerija „SANITAS“, Celje in Ljubljana.

Glavna zaloga rudninske vode

In veletrgovina špecerijskega blaga

IVAN JELAČIN, LJUBLJANA

nudi po najugodnejših cenah:

Rogaški Tempel vreleo, Styria in Donat vreleo, Radenski zdravilni vreleo
in razne druge domače in inozemske rudninske zdravilne vode.

Zahtevajte cenik!

Ustanovljeno 1888.

Točna postrežba!

Pivovarna „UNION“ v Ljubljani (Spodnja Slška)

priporoča svoje izborne izdelke, kakor:

**marčno, dvojno marčno in izvozno
pivo v sodčkih in steklenicah.**

Dobé se tudi tropine in sladne cime, ki so kot živinska krma zelo priporočljive.

A. & E. Skabernè

Mestni trg 10. **LJUBLJANA** Mestni trg 10.

Manufakturna veletrgovina.

Posebni oddelek za pletenine, trikotaže in perilo.

Različno sukнено, volneno in svileno blago za damske obleke v zelo bogati izbiri, dalje pralno blago za bluze, predpasnike in domače obleke. Velika izbira preprog in zastorov na kose in metre, kakor tudi garniture.

Posteljno perilo, kakor rjuhe brez šiva, gradel za žimnice in blazine, nanking za pernice, flanelaste in volnene odeje, dalje šivane odeje iz klota, kretona, volne in svile. — Različni beli in barvasti namizni prti, platnene brisače i. t. d.

Črno in modno sukno v najnovejših vzorcih za salonske, promenadne in športne obleke, površnike, pelerine in zimske suknje.

Vsakovrstni šifoni, batisti in cefirji za spodnje perilo, in sicer od najcenejše do najfinejše vrste.

Velika izbira svilenih in volnenih šalov in robcev.